

75959

DOPLNKY K POZNANIU LIŠAJNÍKOV SLOVENSKA II.*
NACHTRÄGE ZUR KENNTNIS DER FLECHTEN DER SLOWAKEI II.*

Ivan Pišút

Slovenské národné múzeum, Bratislava

V nasledujúcich riadkoch sú uvedené ďalšie nálezy niektorých zaujímavějších alebo vzácnejších lišajníkov zo Slovenska, hlavne z oblastí Strážovskej hornatiny, Liptovských a Nízkych Tatier. Dr. A. Jurko, Dr. V. Peciar a prom. biol. B. Urbánek mi umožnili uviesť niektoré svoje nálezy (pri druhoch ktoré som zbieral sám, nie je meno zberateľa uvedené). Niektoré druhy určili prípadne revidovali doc. Dr. J. Poelt (Mníchov, NSR) a Dr. J. Nádvorník (Praha) za čo im i na tomto mieste srdečne ďakujem.

In den nachfolgenden Zeilen sind weitere Funde einiger interessanter oder seltener Flechten aus der Slowakei, besonders von Gebieten der Strážovská hornatina, Liptovské und Nízke Tatry (Liptauer und Niedrige Tatra) angeführt. Dr. A. Jurko, Dr. V. Peciar und prom. Biol. B. Urbánek ermöglichten mir einige ihrer Funde zu veröffentlichen; (bei Arten welche ich selbst sammelte ist der Name des Sammlers nicht angeführt). Einige Arten haben Doz. Dr. J. Poelt (München, DBR) und Dr. J. Nádvorník (Prag) bestimmt, bzw. revidiert, wofür ich ihnen auch auf dieser Stelle meinen Dank ausspreche.

✓ *Alectoria sarmentosa* Ach. Nízke Tatry: Janov Grúň, cca. 1350 m., *Picea excelsa* unter dem Bergkamm. 1961. — Oravcová, cca. 1520 m., *Pinus mugo* am Bergkamm. 1961.

Anaptychia speciosa (Wulf.) Mass. Vihorlat: Geröllwald, cca. 1000 m., *Acér pseudoplatanus*. leg. V. Peciar 1958. Eine kleine Probe,

* I. Pišút: Doplnky k poznaniu lišajníkov Slovenska. Nachträge zur Kenntnis der Flechten der Slowakei. — Acta rerum nat. Musei Slovenici 5:120 — 123, 1959.

die Zugehörigkeit zu der Gattung *Anaptychia* wurde aber klar auch anatomisch festgestellt.

✓ *Caloplaca bryochryson* Poelt Belanské Tatry: Bujačí, cca. 1600 m., auf den Pflanzenresten am Bergkamm, gemeinsam mit *Caloplaca schistidii*. 1957. det. J. Poelt. Zweiter Fund in der Tschechoslowakei.

✓ *C. tirolensis* Zahlbr. Belanské Tatry: Jatky, cca. 1800 m., auf den Pflanzenresten am Bergkamm, gemeinsam mit *Caloplaca cinnamomea*. 1957. det. J. Poelt.

✓ *C. schistidii* (Anzi) Zahlbr. Pieniny: Vysoké skalky, cca. 900 m., über Moosen auf Kalkfelsen. 1958. det. J. Poelt. — Strážovská hornatina: Rokoš, Kote 882, 2,5 km südlich vom Hauptkamm, über Moosen auf südlich exponierten Dolomittfelsen. 1961.

✓ *Candelariella granulata* (Schaer.) Zahlbr. Liptovská kotlina: Bešeňová, cca. 550 m., Travertinen am südlich exponierten Hang. 1962.

✓ *Cetraria sepincola* (Ehrh.) Ach. Nízke Tatry: Oravcová, cca. 1520 m., *Pinus mugo* am Bergkamm. 1961. — Nízke Tatry: Homôlka, cca. 1600 m., *Pinus mugo*. 1961. — Liptovské Tatry: Ráztoka, cca. 1550 m., *Pinus mugo*. 1961.

✓ *Cladonia alpestris* (L.) Rabh. Liptovské Tatry: Ráztoka, cca. 1950 m., zwischen Gras am Gipfel. 1961. — Nízke Tatry: Kráľova hoľa, cca. 1850 m., Glazialkessel am Nordabhang, auf Humus zwischen Moosen. 1961.

✓ *Cl. deformis* Hoffm. v. *gonecha* (Ach.) Arn. Nízke Tatry: Homôlka, cca. 1600 m., auf Humus zwischen Moosen. 1961.

✓ *Cladonia crispata* (Ach.) Flot. Vysoké Tatry: Velická dolina, cca. 1550 m., Humus auf Granitfelsen. 1960.

✓ *Cl. lepidota* Nyl. v. *gracilescens* (Flk.) DR. Vysoké Tatry: Velická dolina, cca. 1550 m., Humus auf Granitfelsen. 1960.

✓ *Cl. lepidota* Nyl. v. *macrophyllodes* (Nyl.) DR. Nízke Tatry: Veľký Bok, cca. 1700 m., Kalkschiefererde im kleinen Glazialkessel am Westabhang. 1961.

✓ *Cl. subcariosa* Nyl. Záhorská nížina: Šaštínske Stráže (Šaštín), cca. 180 m., Sanderde im Kieferwald. 1961.

✓ *Cl. subsquamosa* Nyl. Vysoké Tatry: Popradské pleso, cca. 1500 m., Humus zwischen Granitfelsen. 1961.

✓ *Cl. tenuis* (Flk.) Harm. Záhorská nížina: Šaštínske Stráže (Šaštín), cca. 180 m., Sanderde im Kieferwald. 1961. — Oravská kotlina: Námestovo, Hochmoor Klin, cca. 620 m., zwischen *Calluna vulgaris*. 1962.

✓ *Ephebe pubescens* Fr. Liptovské Tatry: Jalovecká dolina, cca. 1200 m., zeitweilig bewässerte Cneisfelsen an sonniger Stelle. 1961.

✓ *Fulgensia bracteata* (Hoffm.) Räs. Liptovské Tatry: Sivý vrch, cca. 1800 m., Ritzen von Dolomittfelsen. 1961. det. J. Poelt.

✓ *F. fulgens* (Sm.) Elenk. Podunajská nížina: Podunajské Biskupice, Insel Kopáč, cca. 135 m., sandige Erde, leg. A. Jurko. 1960. — Strážovská hornatina: Kňazný stôl, cca. 630 m., Dolomiterde am Südabhang. 1961. —

Die Gruppe des Kňazný stôl, Drienovec, cca. 400 m., nackte Dolomiterde. 1961.

✓ *Lecanora frustulosa* (Dick.) Ach. Syn. *L. argopholis* Ach. Südslowakei: Levice, cca. 200 m., Andesitsteinen am Abhang bei der Burgruine. 1958. — Potiská nížina: Kráľovský Chlmec, Nagy Hegy, cca. 200 m., Andesitsteinen. 1959. — Fil'akovská vrchovina: Šurice, cca. 300 m. Basaltfelsen. 1960.

✓ *L. garovaglii* Zahlbr. Südslowakei: Levice, cca. 200 m., Andesitsteinen. 1959. — Fil'akovská vrchovina: Šurice, cca. 300 m., Basaltfelsen. 1960.

✓ *L. pruinoso* Chaub. Malé Karpaty: Vysoká, cca. 680 m, südostlich exponierte steile Kalkhänge unter dem Bergkamm. 1957.

Interessanter Fund dieser mediterran-montanen Art (Suzá 1942:32), ziemlich weit südlich von den Fundorten in den Westkarpaten entfernt. Die nächsten Fundorte sind in der Strážovská hornatina und am Kotouč (Mähren). Ausserdem wurde diese Art an weiteren Lokalitäten gesammelt: Strážovská hornatina: Temešská skala, cca. 950 m., senkrechte Kalkwände unter dem Gipfel am Ostabhang. 1959. — Die Gruppe des Kňazný stôl, Bradlo, cca. 530 m., nördlich exponierte senkrechte Dolomittfelsen. 1961. — Rokoš, cca. 1000 m., östlich exponierte Dolomittfelsen. 1961. — Oravská Magura: Ostražica, cca. 750 m., südlich exponierte Kalkwände. 1962. — Orava, Dolný Kubín, Ostrá skala, cca. 800 m., Dolomitwände. 1962.

✓ *L. reuteri* Schaer. Pieniny: Biela skala, cca. 620 m., westlich exponierte Kalkwand am Bergkamm. 1960. — Strážovská hornatina: Temešská skala, cca. 950 m., Kalkwand unter dem Gipfel auf der östlichen Seite. 1959. Bisher der südlichste Fundort dieser Art in der Westslowakei. — Oravská Magura; Ostražica, cca. 750 m., südlich exponierte Kalkwände. 1962. — Orava, Dolný Kubín, Ostrá skala, cca. 800 m., Dolomitwände. 1962.

✓ *Lecidea deceptor* Nyl. Strážovská hornatina: Rokoš, Kanisova skala, cca. 600 m., Ritzen von Dolomittfelsen am Bergkamm. 1961. — Rokoš, Kote 791, südlich vom Hauptkamm, Dolomitsteine an sonniger Stelle. 1961. — Orava, Dolný Kubín, Ostrá skala, cca. 800 m., Ritzen von südlich exponierten Dolomittfelsen. 1962. — Oravská Magura: Ostražica, cca. 750 m., Kalkfelsen am Südabhang. 1962. — Chočské pohorie: Valaská Dubová, cca. 800 m., Ritzen von Dolomittfelsen. 1962.

✓ *L. testacea* (Hoffm.) Ach. Strážovská hornatina: Rokoš, Kote 791, südlich vom Hauptkamm, Dolomitsteine an sonniger Stelle. 1961. — Rokoš, Kote, 882, 2,5 km südwestlich vom Gipfel, cca. 800 m., südlich exponierte Dolomittfelsen am Bergkamm. 1961. — Slovenské Rudohorie: Rudňany, Matejovce cca. 525 m., südwestlich exponierte Kalksteine, 1961.

✓ *Lecbaria pulmonaria* (L.) Hoffm. Strážovská hornatina: Čierny vrch, cca. 850 m., *Fagus silvatica* am Bergkamm. 1960. — Nízke Tatry: Vrbovica, cca. 1370 m., *Fagus silvatica*. 1961.

✓ *Mycoblastus sanguinarius* (L.) Norm. Nízke Tatry: Kolesárová, cca. 1400 m., *Picea excelsa* am Ostabhang. 1961. — Homôlka, cca. 1450 m.,

Picea excelsa am westlich exponierten Bergkamm. 1961. — Vysoké Tatry: Popradské pleso, cca. 1500 m., *Pinus cembra*. 1960.

Ochrolechia alboflavescens (Wulf.) Zahlbr. Nízke Tatry: Homôlka, cca. 1600 m., *Picea excelsa* am Bergkamm. 1961. — Vysoké Tatry: Popradské pleso, cca. 1500 m., *Pinus cembra*. 1960.

O. pallescens (L.) Mass. Strážovská hornatina: Rokoš, Kanisova skala, cca. 400., *Quercus pubescens* am südlich exponierten Bergkamm. 1961.

Parmelia acetabulum (Necck.) Duby Strážovská hornatina: Rokoš cca 1000 m., *Fraxinus excelsior* am Bergkamm. 1961.

P. alpicola Th. Fr. Liptovské Tatry: Ráztoka, cca. 1920 m. Gneisfelsen am Nordabhang. 1961.

P. cetrarioides Del. Vihorlat: Vinné, Ostabhang unter der Ruine Vinnianský hrad, *Quercus*. 1959. — Strážovská hornatina: Strážov, cca. 1150 m., *Fagus sylvatica* am Nordabhang. 1959.

P. farinacea Bitter Nízke Tatry: Homôlka, cca. 1450 m., *Picea excelsa* am westlichen Bergkamm. 1961. — Kolesárová, cca. 1400 m., *Picea excelsa* am östlichen Bergkamm. 1961. — Vysoké Tatry: Popradské pleso, cca. 1500 m., *Picea excelsa*. 1960.

P. glabra (Schaer.) Nyl. Malá Fatra: Vrátna dolina, cca. 800 m., *Fraxinus excelsior*. 1957.

P. incurva (Pers.) Fr. Liptovské Tatry: Ráztoka, cca. 1920 m., Gneisfelsen am Nordabhang. 1961.

P. pertusa (Schränk.) Schaer. Poloniny: Nová Sedlica, cca. 350 m., *Acer pseudoplatanus*. 1958. leg. V. Peciar.

P. obscurata Bitter Vysoké Tatry: Popradské pleso, cca. 1500 m., *Pinus cembra*, 1960.

P. vittata Ach. Nízke Tatry: Homôlka, cca. 1600 m., *Picea excelsa* am Bergkamm. 1961.

Parmeliopsis aleurites (Ach) Lettau Strážovská hornatina: Rokoš, Kote 791, südlich vom Hauptkamm, *Pinus silvestris*. 1961.

Peltigera malacea (Ach.) Funck. Liptovské Tatry: Jalovec, cca. 800 m., zwischen Gras auf Granitboden. 1958. rev. J. Nádvorník.

Ramalina carpatica Koerb. Nízke Tatry: Kráľova hoľa, cca. 1500 m., Gneisfelsen, 1956. leg. B. Urbánek. — Kráľova hoľa, Kráľov stôl, cca. 1600 m., senkrechte Gneiswände. 1961. — Kráľova hoľa — Orlová, cca. 1800 m., senkrechte Gneiswände im Glazialkessel. 1961.

Solorina bispora Nyl. Nízke Tatry: Veľký Bok, cca. 1700 m., Kalkschiefererde im kleinen Glazialkessel am Westabhang. 1961.

Squamarina crassa (Huds) Poelt Veľká Fatra: Ružomberok, Biely potok, cca. 550 m., südlich exponierte Travertinen. 1960. — Liptovská kotlina: Bešeňová, cca 550 m., Travertinen am südlich exponierten Hang, 1962.

Beide Funde sind phytogeographisch sehr interessant und ergänzen unsere Kenntnisse über das Vordringen dieser xerothermen Art in dem

westlichen Teil der Westkarpaten. Ausserdem sind noch weitere neue Fundorte angeführt: Juhoslovenský kras: Alsó Hegy, cca. 350 m., Ritzen von Kalkfelsen am Südabhang. 1956. — Krupinská vrchovina: Dudince, cca. 250 m., Travertinhügel im Baderc, 1960. — Strážovská hornatina: Rokoš, Kanisova skala, cca. 600 m., Dolomitsteine auf sonniger Stelle. 1961. — Rokoš, Kote 791, südlich vom Hauptkamm, Dolomitsteine. 1961.

S. gypsacea (Sm.) Poelt Liptovské Tatry: Sivý vrch, cca. 1800 m., Ritzen von Dolomittfelsen. 1961. rev. J. Poelt.

S. gypsacea (Sm.) Poelt. v. *subcetrarioides* (Zahlbr.) Poelt Veľká Fatra: Ružomberok, Biely potok, cca. 550 m., südlich exponierte Travertinen. 1960. det. J. Poelt.

S. lentigera (Web.) Poelt Strážovská hornatina: Die Gruppe des Kňazný stôl, Drienovec, cca. 400 m., nackte Dolomiterde. 1961.

Synalissa symphorea (Ach.) Nyl. Orava, Dolný Kubín, Medzihradné, cca. 650 m., südlich exponierte Dolomitwände. 1962.

Thyrea pulvinata (Schaer.) Mass. Pieniny: Biela skala, cca. 620 m., Kalkwände am Bergkamm. 1960. — Orava, Dolný Kubín, Medzihradné, cca. 650 m., südlich exponierte Dolomitwände. 1962.

Toninia toniniana (Mass.) Zahlbr. Orava, Dolný Kubín, Ostrá skala, cca. 800 m., südlich exponierte Dolomittfelsen. 1962. — Oravská Magura: Ostražica, cca. 750 m., Kalkfelsen am Südabhang. 1962.

Umbilicaria leiocarpa DC. Vysoké Tatry: Popradské pleso, cca. 1500 m., Granitfelsen. 1960.

Usnea neglecta Mot. Slovenské Rudohorie: Forsthaus im Tal des Čierny Balog, cca. 750 m., auf Holzsaunen. 1956. det. J. Nádvorník.

Xanthoria aureola (Ach.) Erichs. Vysoké Tatry: Veľká dolina, cca. 1800 m., Granitfelsen. 1954. det. J. Poelt. In der Literatur aus der Tschechoslowakei bisher nicht angegeben. *X. aureola* unterscheidet sich von der verwandten *X. parietina* besonders durch die knotig warzigen oder blasigen Auftreibungen und durch die mehr dunkelgold bis orange-gelbe Farbe des Lagers.

X. polycarpa (Ehrh.) Rieber Malé Karpaty: Abhänge über das Tal Borinské údolie, cca. 400 m., kleine Ästchen von *Larix decidua*. 1961.

LITERATUR

Černohorský Z., Nádvorník J. et Servít M. (1956): Klíč k určování lišejníků CSR. 1. Praha, 5—154, tab. 1—28.

Hillmann J. (1935): *Teloschistaceae*. — Rabenhorst Kryptogamenflora 9, 6/1: 1—36.

Poelt J. (1958): Die Lobaten Arten der Flechtengattung *Lecanora* Ach. sensu ampl. in der Holarktis. — Mitt. bot. Staatssammlung München 19—20: 411—589.

Suza J. (1942): Meridionální vlivy v lišejníkové floře Západních Karpat. — Věstn. král. čes. Společn. Nauk tř. mat. přír. 1942, 1—47.

Tomin M. P. (1956): Opređeliteľ korkových lišajnikov jevropejskoj časti SSSR. Minsk, 1—531.

Verseghy C. (1955): Studien über die Gattung *Ochrolechia* I. — Ann. Hist. — Naturales Musei Nat. Hungarici (ser. nova) 7:283—298.